

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului
dintre Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității sociale,
întocmit la Chișinău la 19 martie 2026**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității sociale, întocmit la Chișinău la 19 martie 2026.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul muncii
și protecției sociale

Natalia Plugaru

LEGE**pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Ucraina
în domeniul securității sociale, întocmit la Chișinău la 19 martie 2026**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul dintre Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității sociale, întocmit la Chișinău la 19 martie 2026.

Art. 2. – Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica părții ucrainene ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA

oportunității ratificării Acordului dintre Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității sociale, întocmit la Chișinău, la 19 martie 2026

A. Descrierea tratatului

Acordul dintre Republica Moldova și Ucraina în domeniul securității sociale (în continuare - Acord) propus pentru ratificare este unul bilateral, interstatal, care a fost semnat la Chișinău, la 19 martie 2026.

Acordul are o formă clasică și are următoarea structură: titlu, preambul, dispozitiv și clauze finale. Acordul este structurat în 32 articole, care sunt grupate în 5 părți.

Acordul a fost elaborat în temeiul articolului 12 din Carta Socială Europeană revizuită, ratificată parțial de Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001.

Scopul Acordului este asigurarea unui cadru de garanții de securitate socială a cetățenilor din Republica Moldova, care desfășoară sau au desfășurat o activitate de muncă și/sau domiciliază pe teritoriul unuia sau ambelor Părți contractante.

Dispozițiile Acordului se vor aplica persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unei sau ambelor Părți contractante (angajați, lucrători independenți, lucrătorii detașați, personalul navelor și echipajele navelor și aeronavelor, personalul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, etc.).

În baza Acordului persoanele eligibile vor beneficia de pensii pentru limită de vârstă, pensii de dizabilitate cauzate de o afecțiune generală, sau de un accident de muncă sau o boală profesională, pensie de urmaș și ajutor de deces.

Tratatul are la bază principiile europene stabilite în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială: egalitate de tratament, determinarea legislației aplicabile, exportul prestațiilor și proporționalitate.

Conform principiului proporțional de calculare a pensiilor, fiecare Parte contractantă va achita partea de pensie calculată corelativ perioadei/perioadelor de asigurare realizate pe teritoriul propriu.

Acordul se propune a fi încheiat pe un termen nedeterminat și poate fi denunțat de oricare dintre părți prin notificare scrisă pe cale diplomatică, în acest caz acordul încetează să producă efecte la expirarea termenului de 6 luni din data recepționării notificării de denunțare.

B. Analiza de impact

1. Informații generale. Acordul este actual atât timp cât se atestă procese migratorii dintre cele două Părți contractante la Acord, deoarece tratatul se aplică persoanelor care se deplasează dintr-un stat în altul, fie în scop de muncă, fie pentru a-și stabili domiciliul, pentru a le asigura garanții de securitate socială în cazul survenirii riscurilor sociale asigurate.

Scopul final al tratatului este ca cetățenii Republicii Moldova care au muncit în Ucraina, la atingerea vârstei de pensionare, încadrării în grad de dizabilitate sau pierderii întreținătorului, să beneficieze de pensie din acest stat, corelativ perioadelor asigurate, cât și de ajutor de deces.

În practica internațională relațiile dintre state în domeniul securității sociale sunt reglementate prin tratate multilaterale, fie prin acorduri bilaterale.

Printre instrumentele juridice multilaterale existente este Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, fiind cel mai complex și cuprinzător instrument juridic cu titlu obligatoriu în toate statele membre UE, cele ale Spațiului Economic European și Elveția.

Nu există o altă modalitate de reglementare a relațiilor în domeniu decât încheierea unui tratat internațional. Mai mult, și în relațiile cu alte state Republica Moldova optează pentru încheierea acordurilor internaționale, care este cel mai eficient instrument de coordonare a sistemelor naționale de securitate socială ale celor două state.

În prezent, Republica Moldova are semnate 23 de Acorduri de securitate socială, dintre care prevederile a 18 Acorduri sunt aplicate la stabilirea prestațiilor sociale.

Acordul generează drepturi pentru persoanele care cad sub incidența tratatului la prestațiile sociale prevăzute în Acord, precum și obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale de stat în statul în care sunt asigurate. Totodată, prevederile Acordului generează obligația Părților contractante să transfere prestațiile stabilite în temeiul Acordului în statul de domiciliu al persoanei eligibile, chiar și în cazul în care legislația națională în domeniu nu conține norme similare. Acordul se va aplica de către și pe teritoriul Părților contractante.

Conform informațiilor prezentate de Ministerul Afacerilor Externe, la situația din luna martie 2025, pe teritoriul Ucrainei au fost documentați:

- 21.538 de cetățeni ai Republicii Moldova cu permis de ședere permanentă;
- 2.934 de cetățeni ai Republicii Moldova cu permis de ședere temporară.

2. Aspectul politic, cultural și social. Încheierea Acordului va contribui la consolidarea relațiilor politice și va intensifica colaborarea între autoritățile și instituțiile competente ale celor două Părți contractante. Acordul va asigura garanții sociale și un nivel de echitate socială persoanelor din categoria lucrătorilor migranți, asigurându-le, prin urmare, dreptul la libera circulație.

3. Aspectul economic și de mediu. Acordul nu conține prevederi care ar avea efecte negative asupra economiei Republicii Moldova. Dimpotrivă, acesta motivează persoanele care cad sub incidența Acordului să activeze în sectorul formal, pentru ca la apariția riscurilor sociale asigurate să beneficieze de prestații de asigurări sociale corespunzătoare. Prevederile Acordului creează condiții favorabile pentru ca migranții din Republica Moldova să revină în țară, deoarece la atingerea vârstei de pensionare aceștia vor putea beneficia în baza Acordului de drepturile de securitate socială dobândite în Ucraina pe teritoriul Republicii Moldova.

Respectiv, aceste persoane, vor beneficia de pensie din unul sau ambele state, vor dispune de mai multe surse de existență. Prin urmare, Acordul va avea drept consecință indirectă reducerea numărului beneficiarilor de ajutor social și alte prestații sociale acordate din bugetul de stat persoanelor neeligibile pentru pensie.

4. Aspectul normativ. Acordul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU și alte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte. Acordul vine să realizeze angajamentele asumate de către Republica Moldova prin aderarea sa la Carta Socială Europeană revizuită, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001 și semnarea Acordului de Asociere RM-UE.

Acordul este compatibil cu Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, principiile și prevederile cărui constituie baza tratatului.

Încheierea Acordului nu necesită adoptarea sau modificarea legislației naționale în vigoare. Fiecare Parte contractantă își aplică cadrul legal național existent.

5. Aspectul instituțional și organizatoric. Autoritatea competentă responsabilă care a negociat Acordul este Ministerul Muncii și Protecției Sociale. În procesul negocierilor au fost implicate de asemenea: Casa Națională de Asigurări Sociale, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerul Afacerilor Externe.

Organismul de legătură și instituțiile competente care asigură comunicarea cu organismul de legătură și instituțiile competente din Ucraina, în vederea implementării Acordului, vor fi desemnate în Aranjamentul administrativ.

Implementarea prevederilor Acordului nu necesită înființarea unor structuri naționale sau internaționale noi, la fel și resurse umane suplimentare.

Casa Națională de Asigurări Sociale prezintă Ministerului, trimestrial și anual, informația privind implementarea acordurilor de securitate socială încheiate de Republica Moldova, care conțin date privind stabilirea și transferarea pensiilor stabilite în baza acordurilor.

6. Aspectul financiar. Impactul Acordului se va reflecta pozitiv asupra situației financiare a beneficiarilor. Angajamentul statului constă în asigurarea persoanelor asigurate cu drepturi de pensie dobândite corelativ plății contribuțiilor de asigurări sociale.

La stabilirea și calcularea pensiei, fiecare stat va aplica legislația națională în domeniu. Atât Republica Moldova, cât și Ucraina vor calcula și vor achita pensia doar pentru perioadele de asigurare realizate pe teritoriul propriu, prin aplicarea principiului proporționalității.

În temeiul Acordului se stabilesc doar pensiile prevăzute în Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, care se achită din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. Implementarea Acordului nu implică cheltuieli din bugetul de stat sau local, la fel nu sunt necesare cheltuieli pentru realizarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului.

Prevederile Acordului nu au un impact direct asupra importurilor și exporturilor sau mediului de afaceri, dar, totodată, ar crea indirect efecte asupra sistemului fiscal, motivând persoanele să activeze în economia formală, majorând prin aceasta numărul subiecților de drept fiscal și cel al contribuabililor la bugetul asigurărilor sociale de stat.

7. Aspectul temporar. Acordul va urma toate etapele și procedurile interne aferente ratificării și punerii în vigoare a unui tratat, stabilite prin Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și în Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Acordul va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni care urmează datei de primire a ultimei notificări scrise prin care Părțile Contractante își notifică reciproc, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea prezentului Acord în vigoare.

Acordul se propune a fi încheiat pe un termen nedeterminat și poate fi denunțat de oricare dintre părți prin notificare scrisă pe cale diplomatică, în acest caz acordul încetează să producă efecte la expirarea termenului de 6 luni din data recepționării notificării.

În cazul denunțării tratatului toate drepturile dobândite în temeiul Acordului vor fi menținute. Aplicarea provizorie a tratatului nu este prevăzută și nici necesară.

La fel, Acordul conține prevederi de soluționare a diferendelor, potrivit cărora orice diferend privind interpretarea și aplicarea prezentului Acord se soluționează prin negociere între autoritățile competente sau instituțiile competente ale Părților Contractan

La intrarea în vigoare a prezentului Acord, Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei privind garantarea drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii din 29 august 1995 își încetează valabilitatea, iar drepturile prevăzute de acest Acord se mențin. Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei privind garantarea drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii din 29 august 1995 este bazat pe principiul teritorialității, potrivit căruia drepturile sociale se acordă cu condiția că persoana domiciliază permanent pe teritoriul unuia dintre state.

C. Analiza oportunității ratificării tratatului

Acordul privind securitatea socială între Republica Moldova și Ucraina, propus pentru ratificare, a fost semnat la Chișinău, la 19 martie 2026, în cadrul unei ceremonii oficiale, care a avut loc în marja Conferinței la nivel înalt privind drepturile sociale – Carta Socială Europeană.

Acordul a fost întocmit în limbile română, ucraineană și engleză, ultima fiind de referință în cazul apariției unor divergențe de interpretare a textului. Astfel, Acordul stabilește expres necesitatea de a fi ratificat. Schimbarea instrumentelor de ratificare, potrivit dispozițiilor Acordului, se va face cât mai curând posibil.

Părțile contractante se notifică reciproc, în scris, pe cale diplomatică, despre îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord. Acordul va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni care urmează datei de primire a ultimei notificări scrise prin care Părțile Contractante își notifică reciproc, pe cale diplomatică, îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea prezentului Acord în vigoare.

Acordul se încheie pe o perioadă nedeterminată și poate fi denunțat de oricare dintre Părți contractante prin notificarea celeilalte Părți contractante, prin canale diplomatice. În acest caz, prezentul Acord își va înceta valabilitatea după 6 (șase) luni de la data recepționării respectivei notificări.

Implementarea Acordului nu impune elaborarea unor acte normative subsecvente și nici ajustarea cadrului juridic existent. În cazul denunțării acestuia toate drepturile dobândite în temeiul Acordului vor fi menținute și după denunțarea sa.

**Secretară
generală adjunctă**

Cristina JANDÎC-VINTILĂ